

מסורת הש"ס

- (א) גיטין נה: עדיות פ"ז מי"ט, (ב) ב"מ סו. כתובות ק: (א) (כתובות פו. גיטין מט:), (ד) שבת קנג: תרומות פ"א מ"א, (ס) (שבת קנג:), (ו) צ"ל סבירא ליה. יעב"ך, (ז) כרימות ז: וית. פ"ט דליתא רבי אלעזר וע"ש תו" ית. ד"ה באלו, (ח) (כרימות כב ב),

הגהות הב"ח

- (א) גמ' ר"ו לקיימן יש להם כתובה מבנה ופקה וכו': (ב) שם (מפני שרצה לזוץ בנכסיו). תל"מ וי"צ פ"א מפני שרצה לזוץ בנכסיו: (א) רש"י ד"ה מ"א שנה קטנה דלכלה: (ד) ד"ה ועבדו'ם שתרם וכו' מיבעי ליה. י"צ ע"י פרק האשה דף פט: (ס) תוס' ד"ה דלמא וכו' כיון שגוע. י"צ תוס' פירש כלן לפי סברתם הניח דלא גזרינן שמא יאכיל קטן משום דבזמן מועט לא גזרינן ה"ה כלן בקטנה לא גזרינן משום זמן מועט אבל בגיטין דף ג"ה דשם פרש"י אכל קטן לא גזרינן משום דלית ליה נשואין מוכח דס"ל להש"י דמשום זמן מועט גמי גזרינן ע"כ הוכרחו התוספות העם לפשר הא דלא גזרינן בקטנה דאף אם תאכל בתרומה דאורייתא קטנה היא כן נראה לפענ"ד:

מימנעי ולא נסבי לה. הואיל ולעולם היא יכולה למאן מפני חרשותה

אכל קטנה גבול יש לה וסבר מפייסנא לה כל שעתא עד שיעבור זמן

מיאונה: **מאי שנה** (א) **דאלנה בתרומה**. אם השיאתה אמה לכהן:

ומאי שנה חרשת. שלא השיאה אציה בקטנותה שאין נישואיה גמורין

דלא אכלה כדתנן כו' אלמא לא

אכלה: **על החרשת שהשיאה אציה**.

בקטנותה שיואלה בגט ואפי' משתגדיל

ואין אציה מקבל גיטה מקבלמו היא

ויואלה ואע"ג דקידושיה גמורין הוו

וגירושיה בלא דעת הוי גיטא לפי

שהאשה יואלת לרצונה ושלא לרצונה:

ועל קטנה בת ישראל. יתומה הנשאת

ע"פ אמה שאוכלת בתרומה אע"פ

שאין נישואיה נישואין גמורים אכלה

בתרומה דרבנן כן אוקימנא בהאשה

רבה (לעיל דף ג.) ואילו חרשם לא

אכלה. מנשצקה לחרשת דקעסיק

בה ואמי ונקט קטנה ולא קמני ועל

החרשת שנישאת מעממה שאוכלת

בתרומה: גזירה **שמא יאכיל חרש**

בחרשת. והאי לאו שניחא מעליא

הוא מה לי פקח בחרשת מה לי

חרש בחרשת שניהן אינן נשואין ואם

זו מותרת אף זו מותרת שהרי כז

היתר שלהן אינו אלא משום דלאו בלי

עושין יניחו והוו כקטן אוכל נבלות

אלא כולה משום גזירה שמא יאכיל

חרש בפקחת הוא דליכא עליה חיוצ

מיתה כדלמרי' במסקנא דמילתא

ולהכי נקט ברישא שמא יאכיל חרש

בחרשת ולא נקט שמא יאכיל חרש

בפקחת משום דחרש בפקחת לא

מיחלף בפקח בחרשת אכל חרשת

אשת חרש מיחלפא בחרשת אשת

פקח והדר מיחלף חרש בעל פקחת

בחרש בעל חרשת אכל קטנה לגדול

ליכא למיגזר משום גדולה לקטן דאין

לקטן נישואין: וליכוז אפי' חרש

בפקחת בתרומה דרבנן הא אית לה

נשואין מדרבנן: ומש' כו'. לקמן

בפי תרבייה מנא לן דהא אית לה

והא לית לה: **מימנעי ולא נסבי לה**.

אכל בקטנה לא מימנעי דאחיא לכלל

דיניה: **ממאנא**. לית לה כתובה דהא

בעל כרחו נפקא: שנייה. מד"ס: אין לה

כסופה. דרבנן קנסוה כדלמר גיש

מוותרות (לעיל דף פה:): **אילונויה**. משום

דמק טעות הוא: **אכל יולאה** בגט

כו'. מדיוקא דמתני' דקמני ממאנא

שמעינן מינה טעמא משום דבעל

כרחו נפקא הא הוילאה אית לה

אלמא יש כתובה לקטנה: אין לן

חרש שנשא פרק ארבעה עשר יבמות

ק"ג.

ואי"ל חרשת לא אב"ה. וא"ת מנלן אי משום דנקט קטנה דלמא

כ"ש חרשת שלא תצא לכלל גדלות ואי הוה נקיט חרשת

אכלה ה"א דקטנה לא אכלה כיון שצאה לכלל נישואין וי"ל דדייק

מדלא תנא חרשת בדהי קטנה: **שמא יאביד חרש בפקחת**. אכל

משום שמא יאכיל קטן בגדולה לא

גזרינן שלא תאכל קטנה בתרומה

דמשום זמן מועט לא גזרינן שהרי

כשיגדיל ויצעול יהיו קידושין דאורייתא

וטעמא משום דחרשותה גרמה לה

ובקוני' פי' בהניקזין (גיטין ד' נה. ד"ה

בפקחת) דלא גזרינן אטו קטן שישא

גדולה משום דלית ליה נשואין כדלמר

הכא ומילתא דלא שכיחא היא ואין

נראה דהא משיאן סמוך לפירקן

מעליותא היא כדפי' לעיל (דף סב:

ד"ה סמוך):

דלמא אתי לאבידה בתרומה

דאורייתא. אכל בקטנה

דלא אכלה אלא בתרומה דרבנן

כדלמר בהאשה רבה (לעיל דף ג.

ושם) לא גזרו אטו דאורייתא (ו) כיון

שמגיע לכלל גדלות:

דאם בן מימנעי וא"א נסבי לה.

ואי משום שלא תהא קלה

בעיניו להוילאה לא חשו חכמים לכן:

מאן חבים למיעבד חבי. דוקא

במטלטלי תנן בהניקזין

(גיטין דף נט.) חרש רומן וגרמו אכל

במקרקעי לא ומה ששעבד בכמונה

מקרקעי משום שהיה לו אפוטרופוס

וגם זמין לאדם שלא בפניו. ר"י:

יתת

לה ארבע מאה זוזי מנכסיה אמר רבא מאן חבים כרב מלכיו דגברא רבה הוא

קסבר אילו רצה שפחה לשמשו מי לא זבנינן ליה כ"ש הכא דאיכא תרתי אמר

רב חייא בר אשי אמר שמואל יאשת חרש אין חייבין עליה אשם תלוי לימא

מסייע ליה ס' לחמשה לא יתרומו ואם תרמו אין תרומתן תרומה ואלו הן חרש

שוטה וקטן והתורם את שאינו שלו ועובד כוכבים שתרם של ישראל אפילו

ברשות ישראל אין תרומתו תרומה הוא דאמר כרבי אלעזר דתניא ס' ר' יצחק

אומר משום רבי אלעזר תרומת חרש לא תצא לחולין מפני שהוא ספק אי

סביא ס' כרבי אלעזר אשם תלוי גמי ליחייב ס' בעינן החיבה משתי חתיכות ומי

בעי רבי אלעזר חתיבה משתי חתיכות והתניא רבי אלעזר אומר ס' כוי חייבין על

חלבו אשם תלוי שמואל סבר כר' אלעזר בחדא ס' לפליג עליה בחדא ואיכא

דאמרי אמר רב חייא בר אשי אמר שמואל אשת חרש חייבין עליה אשם תלוי

מיתבי חמשה לא יתרומו סבר לה כרבי אלעזר בעא רב אשי מ"ט דר' אלעזר

מיפשט פשיטא לי' דחרש דעתא קלישתא הוא ומיהו במספקא לי' אי דעתא צילותא

אי

לקמן

יותר ממנה שהאיש רוצה לישא אשה רוצה להנשא: (נשא) תקנו לה חכמים כתובה הרי הוא כתב לה הואיל

ורוצה להפסיד ולהיות זווק מנכסיו תנאו קיים: הא לא רצא. דלא כתב לה אין לה מתקנת חכמים: א"כ. דבעי למיתב לה כתובה

מימנעי ולא נסבי לה: אין חייבין עליה אשם תלוי. דימנא ספק אשת איש היא ספק היה זו דעת ספק אין זו והבא עליה באשם תלוי

דודאי אין לו שום קנין מן התורה: הסורס אם שאינו שלו. ולא כוזהו בעל הבית דשלימות נפקא לן (קדושין דף מא:). מאתם גם אתם (במדבר ית)

לרבות שלוחכם הלכך מה אתם לדעתכם אף שלוחכם לדעתכם: ועובד כוכבים שסרס את של ישראל אפי' ברשות בעלים אינה תרומה. דבעינן

מה אתם בני ברית אף שלוחכם בני ברית. וקמני מיהא חרש אין תרומתו תרומה ומותרת לזר ואי ספק הוא תרומה ויחזור ויתרוס (ו) מיבעי ליה:

הוא דאמר כר' אלעזר. כלומר מהא לא תסייעיה דגבי תרומה ס"ל לשמואל כר' אלעזר דספק הוא וגבי אשתו אע"ג דספק הוא אינה באשם

תלוי דגבי אשם תלוי כתיב אחת מכל מלות ה' (ויקרא ה) וקרינן מלוות דמשמע חלא ממרתי שיש היתר ואיסור לפניו כגון אשתו וא"א עמו

בבית וסבור אין שם אלא אשתו ובא על האחת ולבקר נמלאו שחיהן ולא ידע על אי זו בא וכן חלב ושומן לפניו וסבר שחיהן שומן ואכל

אחת מהן ולסוף גודע לו שהאחת חלב ולא ידע אי זו אכל דאי ידע מייתי חטאתי נקבה וכל דכו אפי' בת דנקא והשתא דלא ידע מציא אשם זכר

בכסף שקלים אכל הכא שהספק תלוי בחתיכה אחת ספק איסור ספק היתר לא מייתי אשם תלוי: כוי חייבין על חלבו אשם תלוי. והא הכא

כל הספק תלוי בה: מ"ט דר"א. באשת חרש: קלישתא. דקה. כלומר דעמו מועטת שאין מיוחד להצין כשאר בני אדם ומיהו מספקא

ליה אי דעתא צילותא היא אותה קאת הדעת שיש לו אם כלולה היא ובמה שהוא נותן דעמו ועושה דצר ודאי כוונתו כוונה

אי

לא תצא לחולין. והוא תרומה לאסור לזרים ויחזור ויתרוס הפקח אחרת, מפני שהוא ספק. אי דעת כלולתא היא אי לא (שם). כוי. ספק בהמה ספק מיה, חייבין על חלבו אשם תלוי. אף על גב דליכא חתיכה אחת

משמי תמימות, אם אכל חלבי בשוגג קטנור מיה הוא (בכריתות יז).

עין משפט

נר מצוה

מזו א מיי' פ"ו מהלכות

תרומות הלכה ג:

יז ב ג מיי' שם הלכה ד

ועי' בכ"מ:

יה ד מיי' פכ"ד מהל'

אישות הלכה ה סמג

עשין מה טו"ע אה"ע

סימן קנח סעיף ה:

יב ה מיי' שם הל' ב

טו"ע שם סעיף ד:

כ ו מיי' שם טו"ע שם

סעיף ג:

כא ז מיי' שם פו"א שם

הלכה ג סמג שם

טו"ע שם סעיף ו וסימן

סז סעיף ד:

כב ח מיי' פ"א מהל'

אישות הל' ו סמג

שם טו"ע שם סעיף י:

כג ט מיי' שם הלכה ה

טו"ע שם סעי' ט:

כד י מיי' שם טו"ע שם

סעיף ח:

כה כ מיי' פ"ח מהל'

שגנות הלכה ג:

כו ל מיי' פ"ד מהלכות

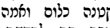
תרומות הלכה ב סמג

עשין קלד טו"ע י"ד

סימן שאל סעיף ז:

כז מ ז מיי' פ"ח מהל'

שגנות הלכה ג:

מוסף רש"י

על החרשת שהשיאה

אביה. ברותא נקט דאע"ג

דקבל אציה קידושין ידיה

כשהיא קטנה, והוא לא

אשת איש גמורה, אפילו

הכי יולאה בגט ומקבלת

חמ גיטה, ואע"ג דלית בה

דעתא, דלשה י' נפקא

בעל כרחה נפקא ואין

מתרית בגירושין ואפילו

הכי נפקא הלכך לא

בעינן דעתא (גיטין נה).

הממאנת. קטנה יתומה

שהשיאתה אמה לדעתה,

אמרו חכמים יטולה למאן,

דמן הסורה אין מעשה

קטנה כלום ואמה אינה

זוכה בה לקדשה ורבנן

הוא דתקון נשואין ליחומים

שלא ינהגו בה מנהי הפקר

ושמירתה בעלה והם אמרו

דסני לה במזאון (ב"ב

טו.) והשנייה. שניות

לעריות שגזרו חכמים

כפי' שני דימנות (שם).

והאילונית. דוכתימא

דלא ילדה, לשון חיל

אין להן בתובה.

ממאנת משום דמעממה

יולאה (כתובות פ) ואף

מה שהנכסה לו בגיטוימה

ושמאנת בכמותה, וכל

שכן מאתים שתיקנו לאשה,

משום דבעל כרחה נפקא

(ב"ב טו.) שניה קנסא

דרבנן הוא כדלמרינן

בפרק יש מותרות (לעיל

פה:) מפני שהיא מרגילתו

לנשאה, שאינה מפקדת

כלום בנשואין שאינה

נפקלת בהן וולדה כשר,

אילונית משום דמקח

טעות הוא (כתובות פ).

חרש שוטה וקטן.

דכתיב אשר ידענו לנו,

שיש לו לג להמנהג,

כהש"ס ירושלמי (שבת

קנא:). והתורם את

שאינו שלו. בלא רשות,

דכתיב בזהבא זמן (שם).

אפילו ברשות ישראל.

דשליחות מהיכא אתרי

מקן תרמו גם אתם, גם

לרבות שלוחכם, ומה אתם

בני ברית אף שלוחכם בני

ברית (שם). תרומת חרש